

VOTOB, de brancheorganisatie voor Nederlandse tankopslagbedrijven, maakt graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op de consultatie,

De Wet jaarverplichting hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in de industrie van het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG).

De leden van VOTOB, Nederlandse tankopslagbedrijven slaan producten op voor de Nederlandse en Europese markt. Olie, Chemie, biobrandstoffen, eetbare oliën en vetten en LNG en LPG. Dit voor de diverse industrieën en handel daaraan verbonden. Tankopslagbedrijven dragen bij aan de energievoorziening en energiezekerheid van ons land en een belangrijk deel van het achterland. Momenteel bereiden de tankopslagbedrijven zich voor op het aanpassen van hun diensten aan de veranderende markt en kunnen ze een belangrijke bijdrage leveren aan de overgang van fossiele naar een meer CO₂ neutrale energie en feedstock voorziening. Terminals spelen een belangrijke rol bij de toekomstige opslag van waterstof of derivaten ervan, lokaal geproduceerd of geïmporteerd.

Om te beginnen maken we graag een paar **algemene opmerkingen**, opmerkingen ten aanzien van een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden die we belangrijk vinden:

- Een gebruiksverplichting moet bijdragen aan groei van productie en import van groene waterstof, de ontwikkeling van duurzame waterstofketens en de transformatie naar een klimaatneutraal en kosteneffectief energiesysteem;
- De concurrentiepositie van de industrie, zo is het ons allemaal inmiddels wel bekend (Draghi), mag ten gevolge van deze verplichting niet verslechteren. Indien dit toch dreigt moeten vooraf afdoende mitigerende maatregelen worden getroffen. Het level playing field op Europese interne markt moet gewaarborgd worden;
- Decarbonisatie is het doel en wat dat betreft moeten alle opties open worden gehouden en is het van het allergrootste belang te kijken naar waar het meest kosteneffectief aan CO₂ reductie kan worden gedaan;
- Voor decarbonisatie is heldere wet en regelgeving noodzakelijk. Het terugschalen van verplichtingen brengt voor partijen zoals de onze tegelijkertijd juist onzekerheid. Dit hoewel we de huidige uitdagingen voor de industrie, zoals al aangegeven, begrijpen;
- Wat ons verder opvalt is dat de waterstofmarkt, hoewel nog niet bestaand, vanuit beleid wel als zodanig lijkt te worden behandeld.

Graag maken we van de gelegenheid ook gebruik door wat **specifiekere punten** te benoemen en nader toe te lichten:

- VOTOB is blij te zien dat er een duidelijke *rol voor import* wordt voorzien. Ook wij zien in de markt dat import van groot belang wordt geacht. Daar wordt de meeste CO₂ winst mogelijk in relatie tot dezelfde euro, de meest kosteneffectieve CO₂ reductie.

Daarnaast is import van groot belang om lokale productie van waterstof te balanceren (zekerheid te bieden dat je doelen kunt halen); import maakt het behalen van de klimaatdoelen dus betaalbaarder en levert een grote bijdrage aan de leveringszekerheid. Concrete steun voor het belang van import naast lokale productie blijft wat dat betreft wel achter.

- En daarover gesproken. Nederland worstelt met het halen de eigen klimaatdoelen zo concludeerde het Planbureau voor de Leefomgeving onlangs en dus ook de RED-doelen. Import kan hier een significante bijdrage leveren zoals gezegd. Steun is dan nodig voor import. De huidige RED III voorstellen voorzien wat dat betreft te weinig in de juiste prikkels. Wat ons betreft is *gelijkschakelen van de positie van import aan die van lokale productie* nodig. Nu slaat die balans volgens onze snelle berekening onevenredig door naar lokale productie met meer dan 1,8 miljard (lokale productie via IPCEI en OWE) tegenover 300 miljoen (import via H2Global).
We denken wat dat betreft graag mee over middelen om dit gelijk te trekken. Over Capex subsidies voor import en kraken bijvoorbeeld. Er komen wel vraagsubsidie aan van +/- 770 miljoen. *Maar het* lijkt het erop dat kraken en import wederom uit scope gaan vallen voor een OPEX subsidie.
- De vraag naar groene waterstof voor direct gebruik in de mobiliteitssector zal naar verwachting pas na 2030 opschalen. Bij afwezigheid van een markt voor direct gebruik, *biedt de raffinageroute op korte termijn een kansrijke manier om investeringen* los te trekken. Een goed ontworpen raffinageroute is de goedkoopste optie om aanbod van, en vraag naar, grote volumes hernieuwbare waterstof voor direct gebruik mogelijk te maken. VOTOB is bezorgd dat, als gevolg van de voorgenomen beleidskeuze tot het invoeren van een correctiefactor, investeringen in die raffinageroute onrendabel dreigen te worden. Hierdoor worden investeringsbeslissingen niet genomen en komt importcapaciteit niet tot ontwikkeling. Dit schaadt de positie van de industrie en raffinage in Nederland. VOTOB vindt dat voorkomen moet worden dat Nederland afwijkt van de ons omringende landen waar de raffinageroute en direct eindgebruik van groene waterstof gelijk worden behandeld door geen correctiefactor toe te passen.
- De voorziene methode van het Rijk om tot het behalen van de industriedoelen te komen, bestaande uit een combinatie van verplichting, productie subsidie en vraagsubsidie, zorgt voor een *onnodig complex systeem voor het ontwikkelen van de waterstofmarkt*. Het creëert additionele risico's en afhankelijkheden in de keten, wat het halen van investeringsbeslissingen verder bemoeilijkt. Idealiter wordt gekozen voor een CfD methodiek waarbij de onrendabele top (gedeeltelijk) gedekt wordt om zo het risico voor de supplier en afnemer weg te nemen.
- En als laatste, helaas wordt in het voorstel *onderscheid gemaakt tussen verhandelbare certificaten voor waterstof en die voor de waterstofdrager ammoniak (niet verhandelbaar)*. Dat geeft een ongelijk speelveld op gebied van dragers.

vereniging van Nederlandse
tankopslagbedrijven

Ammoniak biedt echter, gezien de mogelijkheid het product in te zetten als feedstock of energie, veel mogelijkheid tot vergroening op zeer kort termijn. Door onderscheid te maken creëer je minder marktvraag voor waterstof of tenminste een complexere markt. Ook hier geldt, nu al komen met uitzonderingen (ammoniak), voordat de waterstofmarkt überhaupt tot ontwikkeling is gekomen, veroorzaakt onduidelijkheid voor de markt. Bovendien dient de Rijksoverheid ervoor te zorgen dat wanneer men direct gebruik van ammoniak stimuleert t.b.v. het halen van de RED targets, de visie waterstofdragers en bijbehorend beleid omtrent het vervoer van ammoniak naar het achterland ook passend te maken en te faciliteren.
